

Eestist on saanud kosmoseriik

Ene Ergma (RiTo 30), Riigikogu liige, Isamaa ja Res Publica Liidu aseesimees

Eesti ei ole kosmoseuuringutes uustulnukas. Möödunud sajandi keskel osalesid Teaduste Akadeemia ja ülikoolide teadlased mitmes Nõukogude Liidu kosmoseprogrammis, kuid Eesti taasiseseisvumisega tihe koostöö katkes. Euroopa Kosmoseagentuuri liikmena avanevad Eestil uued võimalused kosmosetehnoloogiate arendamiseks ja rakendamiseks.

1957. aastal algas inimkonna ajaloos uus ajajärk, kui lähikosmosesse saadeti esimene sputnik. Esimestel aastakümnetel kasutati kosmost enamasti sõjalistel eesmärkidel, kus kaks superjõudu – Ameerika Ühendriigid ja Nõukogude Liit – arendasid oma raketivõimsusi. Tasapisi tekkis väike mittesõjaline osa, mis oli seotud kosmose teaduslike uuringutega ja seda eriti kalgi elektromagnetilise, UV-, X- ja gammakiirguse piirkonnas.

Kosmoseteema Eestis oli kuni XXI sajandi algusaastateni varjusurmas. Viimased aastakümned on toonud kosmosesse absoluutselt uue dimensiooni, mida kosmosevallutamise algaastatel ei osatud isegi ette näha. See on kosmose roll tänapäevases majandustegevuses.

Uus katse ühineda kosmoseriikidega sai alguse 2006. aastal, kui haridus- ja teadusministri käskkirja kohaselt moodustati kosmosepoliitika töörühm, mille peamine ülesanne oli analüüsida, kas Eestil on võimekust töötada kosmose suunas, eriti kosmosemajanduses, mis võimaldab kõrgtehnoloogiliste suundade arengut. Ääremärkusena tuleb nentida, et tänapäeval ükski riik, eriti väike riik ei ole võimeline üksinda arendama võimekust kosmose suunal. Euroopas mõisteti juba 50 aastat tagasi, et just riikidel tuleb teha koostööd ja loodi Euroopa Kosmoseagentuur ESA, mille liikmeteks saavadki olla ainult riigid. Selge oli see, et Eesti võimalus uurida kosmost ja tegelda kosmosetehnoloogiatega võib toimuda ainult ESA kaudu. Algne mõte Eesti saamisest ESA liikmeks ei kutsunud esile suurt toetust valitsuses, rääkimata Eesti meediast. Eelõeldu ei puuduta siiski tollast majandusministrit Edgar Savisaart ja tema nõunikku Heido Vitsurit. Vitsur märkis kohe, et see projekt on tõesti eriliselt vajalik, et ärgitada meie noortes huvi tehnoloogiate vastu, mida eriti nõutakse kosmoseprobleemide lahendamisel.

Eestis pürib ESA täisliikmeks

Kosmosepoliitika töörühm töötas koos kuni selle aasta kevadeni. Siis otsustasime, et töörühm on oma ülesande täitnud: Eesti astumine ESA-sse kuni selle organisatsiooni täisliikmeks saamiseni on ette valmistatud. See oli pikk ja tõsine periood kõigi jaoks, kes osalesid selle grupi töös. 21. juunil 2007 allkirjastasime koostööleppe ESA-ga, 2008. aastal tegi ESA tehnoloogiaauditi. Viimane oli väga tähtis, sest oli vaja sõltumatut hinnangut Eesti ettevõtete võimekuse kohta töötada kosmosesektoris. Auditi raport tunnustas Eesti ettevõtete ja teadusasutuste võimekust olla tegijaks kosmosesektoris ja ESA pakkus Eestile välja võimaluse

ühineda Euroopa riikide sisulise koostöö lepinguga. Selle allkirjastamise tulemusena hakkas ESA suunatud hangete kaudu rahastama Eesti ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste arendus- ja tehnoloogiaprojekte. Lepingu allkirjastamine andis Eesti ettevõtetele võimaluse osaleda kõrgtehnoloogilises arendustöös, suurendada oma võimekust uute tehnoloogiate ja rakenduste väljatöötamisel ning ühtlasi avas uusi uksi äripartnerite leidmisel ning kontaktvõrgustikes osalemisel.

Lepinguga käivitati esimesed 12 arendus- ja tehnoloogiaprojekti, mis valiti välja 2010. aasta jaanuaris konkursile laekunud 36 projektiideest. Projektid on seotud satelliitkommunikatsiooni, kosmosetehnoloogiate, kosmoseteadusega, maa kaugseire ning eluteadustega. Teostajate seast leiab sellised ettevõtted nagu näiteks Regio OÜ, Skeleton OÜ, Vertex Estonia AS ja Estrotech OÜ. Teaduse poolelt olid esindatud Tartu Observatoorium, Tallinna Tehnikaülikool ja Tartu Ülikool.

Pärast seda on olnud veel kaks vooru, kus võeti töösse 14 projekti. Sellesse perioodi jääb muidugi kõige säravam projektina meelde tudengisatelliidi ESTCube-1 ehitamine ja orbiidile saatmine ESA kanderaketil Vega-1. See sündmus leidis suurt kajastamist nii Eesti kui ka rahvusvahelises meedias ja tänu edukale stardile sai Eesti 42. kosmoseriigiks maailmas.

Noortele tuleb anda võimalusi

Miks ma peaaegu üheksa aastat tegelesin sellega, et eesti noortel oleks võimalik osaleda kosmosetemaatikaga seotud programmides? Mul on vedanud, alustasin oma teadlaseelu ajal, kui inimkond avastas endale kosmose väljaspool Maa atmosfääri, kui astronoomide silmad avanesid peaaegu kogu elektromagnetilise kiirguse piirkonnas. See oli fantastiline aeg, mis tõi nii palju uusi andmeid meid ümbritsevast universumist. Maailmapildi muutus oli tõeliselt vaimustav – neutrontähed, mustad augud jne. Mul oli tunne, et pean tegema midagi uue põlvkonna noorte jaoks, et nemad saaksid töötada sama huvitavate asjade kallal kui mina omal ajal. Tänu minu positsioonile Eesti poliitilises elus oli mul lihtsam tõestada poliitikutele, et on väga vaja, et Eesti oleks kosmoseriikide peres. Olen alati pidanud vajalikuks, et riigi roll on pakkuda võimalusi ja inimeste asi on need võimalused realiseerida. Selline koostöö on minu jaoks kõige efektiivsem. Pealegi oli selge, et piiride avanemisega tekivad meie andekate noortel võimalused realiseerida end väljaspool Eestit ja seda eriti siis, kui Eesti riik neid võimalusi ei paku.

Töötasin pärast Moskvat Tartu Ülikoolis professorina alates kaheksakümnendate aastate lõpust ja elasin üle tõelise huvi languse füüsika ja teiste loodus- ja tehnoloogiaerialade suunal (popid oli õigus, äri, suhtekorraldus ja muud sotsiaalteadused). Mul on mees üks noormees, kes soovis kuulata teoreetilise astrofüüsika kursust. Ma hoiatasin teda, et väga raske (tohutute koondamiste foonil) on leida tööd astrofüüsika alal. Tema vastus oli selge ja lihtne: „Professor Ergma, see pole Teie mure. Ma lähen kasvõi tööle Tartu tapamajasse liha raiuma, kuid täna ma tahan kuulata Teie loenguid”. Jah ma lugesin seda kursust ja auditooriumis istus üks tudeng ja ma tegin seda tõelise naudinguga. Sellest hetkest

sain aru, et minu kohus on anda noortele inimestele nii palju võimalusi, kui palju mina seda suudan teha. Võimalus tegeleda kosmosega on üks nendest.

Parlamentarsed uudised

Piret Viljamaa (RiTo 30), Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse infospetsialist

Välisriikide parlamentide uudiseid 2014. aasta aprillist novembrini. Uudistest valiku tegemisel on kasutatud BNS-i, teiste uudisteagentuuride ja meediaväljaannete ning parlamentide kodulehekülgedel leiduvaid materjale.

Ameerika Ühendriigid

Aprillis võtsid Kongressi mõlemad kodad vastu senaator Ted Cruze algatatud eelnõu, mis võimaldab ÜRO terroristlike sidemetega saadikute riiki lubamisest keelduda. Seaduse algatamise ajendiks oli Iraani saadiku Hamid Aboutalebi ametissemääramine. Hamid Aboutalebit on seostatud 1979. aastal Teheranis Ameerika Ühendriikide saatkonna hõivanud mässulistega, kes hoidsid 52 ameeriklast 444 päeva vangis. Aboutalebi sõnul oli tema kõigest tõlk. Iraan süüdistas Ühendriike rahvusvaheliste seaduste eiramises, sest ÜRO saadikute määramise otsuse peaks iga riik langetama sõltumatult. President Barack Obama allkirjastas seaduse, lubades seda käsitleda kui nõuandvat akti.

TheWeekInCongress.com, Week Ending April 11, 2014, „S.2195”. – <http://goo.gl/vWXfZg>

BBC News, 12.04.2014, „Iran anger over US visa refusal for UN envoy Hamid Aboutalebi”. – <http://goo.gl/QcqFsO>

Jurist, 19.04.2014, „Obama signs law banning entry for UN ambassadors with terrorist affiliations”. – <http://goo.gl/xhhwJU>

Mais kiitis Esindajatekoda 303 häälega (vastuhääli anti 121) heaks USA Riikliku Julgeolekuagentuuri (NSA) volitusi piirava seaduseelnõu. Eelnõu piirab telefoniandmete massilist kogumist, selle asemel võib NSA edaspidi ettevõtetelt küsida vaid kahtlaste numbrite andmeid. Kriitikute sõnul tehti eelnõusse viimasel hetkel NSA-le soodsaid muudatusi ning nad loodavad, et Senati menetluses jälitustegevuse piiranguid karmistatakse. Senaator Patrick Leahy algatas juulis uue eelnõu, kuid mõlema menetlemine on takerdunud. Pärast 2001. aastat kehtima hakanud seadusega (USA PATRIOT Act) jälitustegevusele võimaldatud laiendatud volitused hakkavad aga nagooni aeguma ning uute regulatsioonide puudumine ohustab väidetavalt USA julgeolekut.

Jurist, 23.05.2014, „US House approves bill to limit NSA data collection”. – <http://goo.gl/Bm40dD>

Reuters, 28.07.2014, „U.S. senator to propose strong curbs on NSA phone data collection”. – <http://goo.gl/DbiKKo>

The Guardian, 03.10.2014, „Failure to pass US surveillance reform bill could still curtail NSA powers”. – <http://goo.gl/QBrL5C>

USA Kongressi mõlemad kodad toetasid president Barack Obama volituste suurendamist Süüria opositsiooni väljaõppel ja varustamisel, et tõhustada võitlust äärmusrühmitusega Islamiriik. Esindajatekojas anti koos riigieelarvega menetletud plaanile 273 poolt- ja 156 vastuhäält. Vastuhääli andsid nii vabariiklased kui ka demokraadid. Senatis nõudis senaator Rand Paul tulutult sõjategevusega seotud ettepaneku lahutamist eelarvest, väites, et see nõuaks eraldi arutelu. Eelnõu sai 78 poolt- ning 22 vastuhäält. President Barack Obama lubas, et võitlejaid treenitakse Süüria regiooni riikides ning Süüriasse USA sõjaväelasi ei saadeta.

AP-AFP-BNS, 12.09.2014, „Kongressi liidrid toetavad Obama plaane IS-i vastasest tegevusest”.

CNN, 18.09.2014, „House approves plan to assist Syrian rebels; Senate votes Thursday”. – <http://goo.gl/rmS3Xb>

The Guardian, 19.09.2014, „Senate approves Obama's plan to arm and train Syrian rebels”. – <http://goo.gl/0TBZeR>

Argentina

Argentina Kongress võttis vastu seaduse, mis lubab valitsusel hindu kontrollida. Seaduse eesmärk on majandusraskustes riigi kõrget inflatsiooni ohjeldada. Seadus annab valitsusele näiteks õiguse seada hindadele ülem- ja alampiirid ning suurettevõtteid nn ebaõiglaste hindade eest trahvida. Majandusminister Axel Kicillofi sõnul kaitseb meede tarbijaid monopolide eest, ettevõtjad kardavad aga inflatsiooni edasist kasvu ja kaubapuudust.

Jurist, 19.09.2014, „Argentina approves law allowing government to intervene in controlling prices”. – <http://goo.gl/Uxikq5>

Armeenia

Armeenia parlamendi kõik fraktsioonid kirjutasid alla avaldusele, milles maailma üldsust kutsutakse üles lõpetama relvamüüki Aserbaidžaanile. Samas sisaldub ka üleskutse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) Minski grupi riikidele astuda samme snaiprite tegevuse lõpetamiseks Armeenia, Mägi-Karabahhi ja Aserbaidžaanil piirialadel ning uurida lähemalt rahvuste vahel vaenu külvavaid avaldusi ja tegusid.

Interfax-BNS, 06.08.2014, „Armeenia kutsub maailma mitte müüma Aserbaidžaanile relvi”.

Austraalia

Islamiriigi pooldajate ähvarduste tõttu tugevdati septembris parlamendi turvameetmeid, lisaks välisvalvele tugevdati sisevalvet. Kasvanud terroriohu tõttu piirati oktoobri algul „näokattega isikute” liikumisvabadust parlamendis. Neid ei lubatud enam Esindajatekoja ega Senati lahtistele publikurõdudele, vaid juhatati kõrgemal korrusel paiknevatele rõdudele, kus külastajad viibivad kuulikindla klaasi taga. Mõne senaatori sõnul saadeti sellega rahvale signaal, et mosleminaisi võib kohelda n-ö teise sordi kodanikena. Istungitevahelisele ajale sattunud keeld tühistati peaministri Tony Abbotti sekkumisel kiiresti. Peaminister palus piiranguks loa andnud Esindajatekoja spiikril Bronwyn Bishopil oma otsust veel kord kaaluda. Nüüdsest tuleb näokate eemaldada vaid turvakontrollis.

BBC News, 19.09.2014, „Australia boosts parliament security amid attack 'chatter'”. – <http://goo.gl/m87nJT>

AP-BNS, 02.10.2014, „Austraalia parlament ei luba kaetud näoga naisi külalisterõdude”;

PanARMENIAN.Net, 20.10.2014, „Australia’s Parliament House lifts ban on facial coverings”. – <http://goo.gl/rXcZ4D>

Parlament võttis vastu seaduse, mis annab riiklikule luureteenistusele senisest suurema võimu ning kärbib ajakirjandusvabadust. Nn terroritõrjeseadus võimaldab hankida informatsiooni „kolmandate isikute” arvutitest ja luureoperatsioonides osalejad saavad õigusemõistmise eest osalise puutumatus. Vastavalt seadusemuudatustele võib luureoperatsiooni kohta avalikkusele infot lekitanud isiku vangi mõista kuni viieks, avalikustamise tulemusel kellegi elu või tervise ohtusattumisel aga kuni kümneks aastaks. Rohelised hääletasid eelnõu vastu, sest nende väitel kahjustab see raskustega kätte võidetud ajakirjandusvabadust, sama hirmu on väljendanud ka meediaorganisatsioonid. Valitsuse väitel oli muudatusi vaja muu hulgas Süüriast ja Iraagist naasvate pühasõdalaste probleemi tõttu. Parlamendi menetluses on eelnõu, millega muudetakse kuriteoks põhjendamatu reisimine piirkondadesse, mida peetakse terrorismi kasvulavadeks.

AFP-BNS, 01.10.2014, „Austraalia luureagentuurid saavad seadusmuudatusega suuremad volitused”.

Human Rights Watch, 15.10.2014, „Australia: proposed counterterror laws threaten freedoms”. – <http://goo.gl/KVYncD>

The Guardian, 23.10.2014, „Lachlan Murdoch attacks special laws to jail journalists for up to 10 years”. – <http://goo.gl/0oisrp>

Bangladesh

Bangladeshi parlament võttis vastu põhiseaduse muudatuse, mis annab seadusandjatele ülemkohtu liikmete tagandamise õiguse. Aasta algul

parlamendivalimisi boikoteerinud ja seetõttu parlamendis esindamata Bangladeshis Rahvuspartei palus presidenti tagajärjetult seadus allkirjastamata jätta. 1972. aasta põhiseaduses oli selline säte sees, kuid see eemaldati 1975. aastal.

Jurist, 22.09.2014, „Bangladesh president signs amendment granting parliament Supreme Court impeachment power”. – <http://goo.gl/Jhrulf>

Belgia

Mais toimusid parlamendi Esindajatekoja valimised. 150-kohalises alamkojas sai Uus- Flaami Allianss (N-VA) 33 kohta. Järgnesid Sotsialistlik Partei (Valloonia) (PS) 23 koha, Reformiliikumine (MR) 20, Kristlikud Demokraadid ja Flaamid (CD&V) 18, Avatud Flaami Liberaalid ja Demokraadid 14, Sotsialistlik Partei Erinev (Flandria) 13 ning Valloonia kristlikud demokraadid (CDH) 9 kohaga. Lisaks neile pääses parlamenti veel mitu parteid. Valimisaktiivsus oli 89,4 protsenti. Kuigi Belgias on valimistel osalemine kohustuslik, riskis iga kümnes kodanik 30 kuni 60 euro suuruse trahviga. Alles oktoobris õnnestus moodustada valitsus, mida juhib 38-aastane Charles Michel (MR), Belgia noorim peaminister 1840. aastast alates. Valitsusse kuuluvad veel kolm flaami parteid, sealhulgas N-VA. Valitsus kavandab uusi makse, näiteks maksu iluoperatsioonide tegijaile.

Inter-Parliamentary Union, „Belgium”. – <http://goo.gl/aLXAbw>

Expatica, 07.10.2014, „Charles Michel, Belgium's youngest PM for 174 years”. – <http://goo.gl/xR08rt>

Expatica, 08.10.2014, „Belgium's federal government has been formed”. – <http://goo.gl/e4ItiI>

Belgia parlament kiitis 114 poolt- ja kahe vastuhäälega heaks kuue hävitaja F-16 ja kahe transpordilennuki ning 120 piloodi appisaatmise USA juhitud koalitsioonile, mis võitleb Süürias ja Iraagis äärmusrühmitusega Islamiriik. Oma abi on lubanud ka Austraalia, Kanada, Suurbritannia jt riigid.

AFP-BNS, 26.09.2014, „Belgia kiitis heaks hävitajate saatmise võitluseks pühasõdalastega”.

NBC News, 26.09.2014, „Which countries are doing what in the ISIS coalition?”. – <http://goo.gl/N5wbtd>

Brasiilia

Aprillis võttis Senat vastu internetikasutajate privaatsust suurendavad seadusemuudatused. Näiteks piirati kasutajate kohta kogutavate metaandmete hulka ning teenusepakkujad peavad edaspidi kohtu nõudel eemaldama solvava materjali. President Dilma Rousseff allkirjastas seaduse.

Jurist, 23.04.2014, „Brazil Senate approves Internet privacy bill”. – <http://goo.gl/brtv5f>

Oktoobris toimusid Brasiilias presidendi, Kongressi alamkoja ja kolmandiku senaatorite valimised, lisaks valiti veel osariikide kubernere ning kohalike parlamentide liikmeid. Valimiste eel tekitasid skandaali naftafirma Petrobras kohtu all oleva endise direktori Paulo Roberto Costa väited, et teiste hulgas võtsid riigifirmalt altkäemaksu parlamendi alamkoja 49 liiget ning 12 senaatorit. Costa sõnul said seadusandjad aastatel 2004–2012 kolm protsenti Petrobrasi sõlmitud lepingute väärtusest. Opositsioon süüdistas juhtunus seepeale kaudselt presidenti, kuid valimiste teises voorus valiti ikkagi tagasi senine riigipea Dilma Rousseff, Kongressis said kohti juurde konservatiivid. Kuna Brasiilia on üks vähestest Ladina-Ameerika riikidest, kus seadusandjatel on rohkem võimu kui presidentil, tekitavad valimistulemused kartust, et viimastel aastakümnetel toimunud liberaliseerumine võib saada tagasilöögi.

AFP-BNS, 06.09.2014, „Petrobrasi skandaaliga oli seotud mitukümmend Brasiilia seadusandjat”.

MercoPress, 08.09.2014, „Petrobras corruption allegations smear Brazil's political system a month ahead of elections”. – <http://goo.gl/zxQYpT204>

AP News, 18.10.2014, „Conservatives gaining force in Brazil Congress”. – <http://goo.gl/DXSidg>

Bulgaaria

Detsembris võttis parlament eelnevate debattideta vastu seadusemuudatuse, millega kehtestati taastuvenergia tootjatele 20 protsendi suurune tulumaks. Maksu kehtestamist toetas 116, vastu oli 38 parlamendiliiget. Vastava ettepaneku tegi Ataka partei esimees Volen Siderov 2014. aasta riigieelarve menetlemise käigus. Maksu kehtestamise vastu protesteerisid taastuvenergia tootjad. Nende väitel on paljud neist võtnud oma ettevõtete arendamiseks laenu ning maksu kehtestamine seab nad raskesse olukorda ja peletab investorid eemale.

Novinite, 05.12.2013, „Bulgaria MPs ok 20% renewable energy tax, defy protests”. – <http://goo.gl/bp92Bq>

Veidi üle aasta võimul olnud Plamen Orešarski valitsus otsustas lahkuda pärast sotsialistide kehva tulemust Euroopa Parlamendi valimistel. Augustis astus ennetähtaegsete parlamendivalimiste korraldamiseni ametisse ajutine valitsus. Valitsuse vahetumisele eelnesid mitu kuud kestnud valitsusvastased meeleavaldused, Rahvussammas korraldati korduvalt umbusaldushääletusi. Oktoobris toimunud valimistel kogus enim hääli paremtsentriline GERB, mis sai 240 kohalises parlamendis 84 kohta. Sotsialistide juhitud vasakpoolne koalitsioon sai 39 kohta. Neljaprotsendilise valimiskünnise ületas kaheksa valimisnimekirja. Parlamendi killustatus teeb koalitsiooni moodustamise raskeks. President on juba hoiatanud uute valimiste korraldamise eest. Järgmine valitsus oleks kahe aasta jooksul juba viies. Valimisaktiivsus oli 51 protsenti.

AP-BNS, 13.06.2014, „Bulgaaria valitsus võitis viienda umbusaldushääletuse”.

AP-BNS, 05.08.2014, „Bulgaarias astus oktoobrini ametisse ajutine valitsus”.

National Assembly of the Republic of Bulgaria, „Elections for 43rd National Assembly”. – <http://goo.gl/bLlatk>

Reuters, 07.10.2014, „Bulgarian president warns against new elections”. – <http://goo.gl/YXFBgU>

Guatemala

Kongress võttis vastu avalduse, milles eitatakse genotsiidi toimumist aastatel 1960–1996 väldanud kodusõjas. Avalduses kutsutakse elanikke üles leppimisele. Kongressi 158 liikmest pooldas avaldust 87, selle esitas endise diktaatori Efraín Ríos Montti asutatud parteisse kuuluv seadusandja. Ajavahemikul 1982–1983 riiki juhtinud Ríos Montt mõisteti maiade vastu suunatud genotsiidis 2013. aastal süüdi. Kümme päeva hiljem tühistas Konstitutsioonikohus otsuse, põhjendades seda asjaoluga, et kohtualune oli osaliselt advokaadita. Endise diktaatori kaitsja lahkus protsessilt, tuues ettekäändeks menetlustoimingute ebaseaduslikkuse ning Ríos Montt keeldus riigi pakutud advokaadist. Eaka Ríos Montti kohtuprotsess peaks jätkuma 2015. aasta jaanuaris.

Jurist, 16.05.2014, „Guatemala lawmakers approve resolution denying genocide during civil war”. – <http://goo.gl/3b6CLY>

Gruusia

Parlament ratifitseeris Euroopa Liidu assotsiatsioonileppe, mis näeb ette liitumise EL-i vabakaubandusalaga (DCFTA). Leppe ratifitseerimine oli ühehäälneline, selle poolt anti 123 häält. Assotsiatsioonilepe paneb paika Gruusia ja EL-i poliitilise ja majandusliku koostöö raamistiku, jättes ruumi tihedamate sidemete loomiseks tulevikus. Lepe näeb ette Gruusia seadustiku vastavusse viimise EL-i nõuetega. Enne jõustumist peavad dokumendi ratifitseerima ka Euroopa Parlament ning kõikide liikmesriikide seadusandjad. Assotsiatsioonilepe hakkab asendama 1996. aastal sõlmitud Gruusia ja EL-i vahelist partnerlus-ning koostöölepet.

Civil Georgia, 18.07.2014, „Georgia ratifies EU association agreement”. – <http://goo.gl/OkKMII>

Interfax-BNS, 18.07.2014, „Gruusia parlament ratifitseeris EL-i assotsiatsioonileppe”.

European Union External Action, „EU-Georgia relations”. – <http://goo.gl/xChXN5>

Hiina

Rahvakongressi alaline komitee arutas augusti lõpus, kuidas Hongkongi elanikud peaksid oma juhti valima. 1997. aasta võimuvahetuse ajal sai piirkond 50 aastaks eristaatuse. Hiina valitsus on lubanud, et 2017. aastal saavad nad juhi ise valida, kuid nüüd otsustati, et eelvaliku kandidaatide sobivuse üle langetab selleks

määratud komitee, mis tekitab kahtlusi, et nii valitakse vaid Hiina keskvõimu toetavaid inimesi. Otsus kutsus esile vihmavarjurevolutsiooni nimetuse pälvinud meeleavaldused ning tavatult kogunesid kümned tuhanded protesteerijad mitme nädala vältel tänavatele. Nende vastu on astunud politsei ning kohalikud Hiina-meelsed elanikud. Hiina on lubanud jätkata „ühe riigi, kahe süsteemi” poliitikat ning tugevdada Kommunistliku Partei juhtimisel seaduslikkust.

South China Morning Post, 31.08.2014, „Full text: NPC Standing Committee decision on Hong Kong 2017 election framework”. – <http://goo.gl/0oyNmt>

The New York Times, 21.10.2014, „On TV, Hong Kong openly debates democracy”. – <http://goo.gl/pO9NOX>

Xinhua, 23.10.2014, „Highlights of communique of 4th plenary session of CPC Central Committee”. – <http://goo.gl/c3qcnO>

Hiina seadusandjad kiitsid heaks uue tähtpäeva, et mälestada inimesi, kes hukkusid välismaistele sissetungijatele vastu astudes ning ohverdasid oma elu riigi iseseisvuse ja õitsengu eest. Märtrite päevaks kuulutati 30. september, seda tähistatakse üritustega üle kogu riigi.

AFP-BNS, 01.09.2014, „Hiina hakkab tähistama märtrite päeva”.

Hispaania

Kevadel hääletasid Esindajatekoja liikmed Kataloonia parlamendi taotlust korraldada piirkonnas iseseisvushääletus. Pärast seitse tundi väldanud debatte hääletas iseseisvusreferendumi vastu 299, selle poolt 47 Esindajatekoja liiget. Põhiseaduseteemalised arutelud kestsid juba mitu kuud. Septembris võttis Kataloonia parlament vastu otsuse korraldada piirkonnas iseseisvumise asjus nõuandev küsitlus, mispeale Hispaania valitsus kaebas otsuse Konstitutsioonikohtusse. Konstitutsioonikohus peatas iseseisvusküsitluse valitsuse taotluse käsitlemise lõpuni. Kohtul on otsuse langetamiseks aega viis kuud, ent ta võib taotleda pikendust. Kataloonia viis küsitluse siiski läbi.

BBC News, 08.04.2014, „Spanish parliament rejects Catalan independence vote”. – <http://goo.gl/xaVxnP>

AFP-BNS, 30.09.2014, „Hispaania konstitutsioonikohus peatas Kataloonia iseseisvushääletuse”.

Juunis teatas kuningas Juan Carlos, et loovutab pärast 39 valitsusaastat trooni kroonprints Felipele. Vastavalt 1978. aasta põhiseadusele peab parlament sel puhul vastu võtma trooni ülemineku seaduse. Parlamendidebati alguseks kogunesid monarhiavastased kuningavõimu vastu meelt avaldama. Väiksemad vasakpoolsed ja piirkondlikud parteid lubasid vastu hääletada ja nõuda monarhia tuleviku üle referendumit. Esindajatekoda kiitis kuningas Juan Carlose troonist loobumise heaks 299 häälega, 19 liiget hääletas vastu ja 23 jäi erapooletuks. Senatis pooldas

võimuvahetust 233 liiget. Parlamendi kahe koja ühisistungil vannutati uueks kuningaks Felipe VI.

AFP-BNS, 11.06.2014, „Hispaania rahvaesindajad kiitsid Juan Carlose troonist loobumise heaks”.

BloombergBusinessweek, 17.06.2014, „Spanish king's abdication gets OK from Senate”. – <http://goo.gl/QqXpCb>

AFP-BNS, 19.06.2014, „Felipe VI vannutati Hispaania kuningaks”.

Esindajatekoda kiitis kiiresti pärast Juan Carlose troonist loobumist heaks seaduse, mis annab talle immuniteedi. Juan Carlost ähvardavad kohtuasjad, sealhulgas isadushagi väidetavalt pojalt. Parlamendis enamuses olev Rahvapartei surus muudatusettepanekud läbi opositsiooni vastuseisust hoolimata ja need võeti vastu 184 poolthäälega. Vastu hääletas 32 ning erapooletuks jäi 109 liiget. Muudatused kiitis heaks ka Senat. Seadusemuudatuste kohaselt võib Juan Carlose üle õigust mõista üksnes Ülemkohus.

AFP-BNS, 26.06.2014, „Hispaania parlament võttis vastu endise kuninga õiguskaitseseaduse”. Riigikogu Toimetised

Esindajatekoda kiitis heaks intellektuaalse omandi seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis muuhulgas kehtestab tasu uudiste osalise taasesitamise eest. Eelnõu sätestab, et otsingumootorite uudistelevitajad nagu Google News peavad hakkama maksma uudiste osalise taasesitamise eest. Luuakse ametkond, mis hakkab väljastama õigusi uudiste taasesitamiseks. Uudiste ilma õigusteta edastamise eest näeb eelnõu ette kuni 300 000-eurose trahvi. Sotsiaalvõrgustikke, nt Facebooki ja Twitterit muudatused ei puuduta. Google'i esindajad väljendasid otsuse üle pettumust.

BNS, 23.07.2014, „Hispaania soovib karmistada kontrolli uudislugude autoriõiguste üle”.

The Local, 30.10.2014, „Spain approves hotly disputed 'Google tax'”. – <http://goo.gl/2hfSA2>

Holland

Sügisel protesteerisid Hollandis elavad kurdid äärmusrühmituse Islamiriik tegevuse ning Lääne vähese sekkumise vastu. Oktoobri algul tungis mitusada meelevaldajat ka parlamendihoonesse. Meelevaldajad istusid põrandale, hoides käes plakateid, millel nõuti Islamiriigi vallutuste takistamist Süürias. Holland on küll osaline äärmuslaste vastu suunatud operatsioonides Iraagis, kuid mitte Süürias. Hollandi parlamendi välispoliitika kujundajad lubasid meelevaldajatega kohtuda.

DutchNews.nl, 07.10.2014, „Several hundred Kurds stage protest inside Dutch parliament”. – <http://goo.gl/fl5k1Y>

DutchNews.nl, 07.10.2014, „Foreign affairs specialists to meet protesting Kurds in parliament”. – <http://goo.gl/YcgGvf>

Horvaatia

Juulis võttis parlament 89 poolthäälega vastu seaduse, mis lubab samasoolistel paaridel registreerida end elukaaslastena ning annab neile heteroseksuaalsete paaridega samad õigused (v.a lapsendamisõigus). Vastuhääli anti 16. Eelmise aasta detsembris toetas katoliikliku ühenduse algatatud referendumil kaks kolmandikku hääletanutest põhiseaduse parandust, mis defineeris abielu „mehe ja naise liiduna”, ent peaminister Zoran Milanovići juhitud vasaktsentristlik valitsus lubas geiõigusi suurendada ning koostas samasooliste koosluseaduse eelnõu.

AFP-BNS, 15.07.2014, „Horvaatia parlament seadustas samasooliste partnerluse”.

Balkan Insight, 15.07.2014, „Gay campaigners celebrate victory in Croatia”. – <http://goo.gl/qTR1xB>

Iisrael

Knesset võttis vastu seaduse, mis lubab uuesti vangistada terrorismi eest süüdi mõistetud isikuid, kes vabastati diplomaatiliste kokkulepete tagajärjel, kuid kes pärast vabastamist jätkasid ise või jätkas terroristlikku tegevust organisatsioon, mille liikmed need isikud olid. Korduvalt vangistatu peab kandma lõpuni eelmise karistuse, millele lisanduvad uute rikkumiste eest määratud. Iisrael on viimastel aastakümnetel vahetanud tuhandeid terroriste vangis olevate või tapetud iisraellaste vastu. Loodetakse, et seadusest on abi tulevaste inimröövide vältimisel. 35 parlamendiliiget toetas seaduse vastuvõtmist, vastu oli 8.

The Knesset, 29.07.2014, „Knesset passes law allowing government to re-arrest released terrorists”. – <http://goo.gl/SnIEeU>

India

Aprillis ja mais toimusid parlamendi alamkoja (Lok Sabha) valimised. Valimisjaoskondi oli 930 000; valijaid 814 miljonit ehk 100 miljoni võrra rohkem kui eelmistel valimistel. Hääletada oli võimalik ka elektrooniliselt ning esimest korda võis märkida, kui ei soovinud valida ühtki kandidaatidest. 464-st valimistel osalenud parteist pääses alamkotta 35. Suurima toetuse sai Bharatiya Janata Partei (India Rahvapartei, BJP), mis sai alamkoja 543 valitavast kohast 282. BJP juhitud valimisliit sai kokku üle 330 kohta. Eelmistel valimistel sai BJP 116 kohta. Riiki pikka aega valitsenud Kongressipartei sai ainult 44 kohta (eelmistel valimistel 206). Valimiskampaania keskendus majanduse elavdamisele ja uute töökohtade loomisele. Valitsusjuhiks sai BJP juht Narendra Modi.

ERR Uudised, 16.05.2014, „India parlamendivalimised võitis opositsioonipartei”. – <http://goo.gl/Uk8Acr>

Inter-Parliamentary Union, „India”. – <http://goo.gl/CnJ9uO>

Indoneesia

Aprillis toimunud parlamendivalimistel sai suurim opositsioonipartei Indoneesia Demokraatlik Võitluspartei (PDI-P) 560-kohalises parlamendis 109 kohta. Senise riigipea Susilo Bambang Yudhoyono Demokraatliku Partei 61 kohta oli vaatlejate hinnangul valijate karistus parteiga seotud korruptsioonijuhtumite eest. Parlamenti pääses 10 parteid, neist 4 islamistlikku. Valimisõigus oli 186 miljonil kodanikul. Esimest korda rakendati seadust, mille kohaselt peavad kolmandiku kandidaatidest moodustama naised.

AFP-BNS, 09.04.2014, „Indoneesia parlamendivalimistel juhib opositsioon”.

The Economist, 12.04.2014, „Indonesia's elections: the chosen one stumbles”. – <http://goo.gl/eAwSBk>

Inter-Parliamentary Union, „Indonesia”. – <http://goo.gl/ynJSyB>

Ametist lahkuv parlament muutis kohalike otsevalimiste süsteemi. Uus süsteem võtab rahvalt linnapeade, provintsikuberneride ja piirkonnajuhtide otsevalimise võimaluse, edaspidi määravad neid ametisse kohalikud parlamendid. Muudatuste poolt hääletasid juulis presidendivalimistel kaotanud endise kindrali Prabowo Subianto toetajad. Viimase kümne aasta jooksul kasutatud otsevalimiste tühistamist peetakse kättemaksuks uue presidendi Yoko Widodo valimisvõidu eest. Seadusandjate otsus mõjutab oluliselt Widodo suutlikkust riiki reformida. Muudatuste pooldajate sõnul olid valimised liiga kulukad, vastaste sõnul on uus süsteem löök demokraatialle.

AFP-BNS, 26.09.2014, „Widodo kritiseeris Indoneesia kohalike valimiste süsteemi muutmist”.

Esimestel pärast USA vägede lahkumist toimunud parlamendivalimistel võitis enim hääli šiiidist peaministri Nūrī al-Mālikī Õigusriigi valimisliit. Viimastel aastatel omaks võetud vaikiva kokkuleppe alusel juhivad riiki šiiidist peaminister, kurdist president ning sunniidist parlamendi spiiker. Pärast kaht ebaõnnestumist valiti spiikriks Salim al-Juburi, keda toetas 165 parlamendiliiget. Järgnevalt valis killustunud parlament presidendiks Fouad Masoumi, keda peetakse sunniitide ja šiitidega häid suhteid hoidnud mõõdukaks poliitikuks. Valitsuse moodustamine oli keeruline, päev enne põhiseaduses määratud viimast tähtaega andis parlament toetuse Haider Al-Abadile.

AP-AFP-BNS, 19.05.2014, „Iraagi valimistel võitis enim hääli Maliki blokk”.

AFP-BNS, 15.07.2014, „Iraagi parlament valis spiikriks Salim al-Juburi”.

AP-BNS, 24.07.2014, „Iraagi parlament kinnitas Fouad Masoumi riigi presidendiks”.

The Washington Post, 08.09.2014, “Iraq approves new government, opens way for expanded U.S. role”. – <http://goo.gl/ZVdxOV>

Iraan

Juunis saatsid 290-liikmelise parlamendi 195 konservatiivset saadikut president Hassan Rouhanile kirja, milles tauniti Lääne kultuuriinvasiooni ja nõuti riietumiskodeksi kehtestamist. Naiste kombelõtvuses süüdistati satelliittelevisiooni. Iraanis on naised kohustatud kodunt väljudes katma pea ja suurema osa kehast oma usust sõltumata. Kõlbluspolitsei trahvib seaduserikkujaid, aga võib nad eriti ränga rikkumise korral ka kinni pidada. Parlamendis on enamuses konservatiivsed mehed, kuid mõõdukaks peetav president Hassan Rouhani on ilmutanud soovi ühiskondlikku vabadust suurendada.

AFP-BNS, 15.06.2014, „Iraani rahvaesindajad nõuavad naise looriseaduse rangemat järgimist”.

Augustis tagandas parlament mõõdukate leeri kuuluva teadusministri Reza Faraji-Dana seoses tema väidetava toetusega ülikoolide läänemeelsetele vaadetele. Esimest korda tagandati president Hassan Rouhani valitsuse minister. Umbusaldusavaldus oli tagasilööks Rouhanile, kes on lubanud suurendada avatust ja diplomaatilist suhtlemist Läänega. 270 kohalolnud parlamendiliikmest 145 toetas ministri tagandamist, 110 pooldas tema jätkamist ning 15 jäi erapooletuks. Vastukaaluks kutsus president Teherani Ülikooli akadeemilise aasta alguse kõnes ülikooli üles suuremale avatusele ning lükkas ümber konservatiivide väite, et avatus võimaldab välismaistel spioonidel ülikoolidesse imbuda.

AP-BNS, 20.08.2014, „Iraani parlament tagandas ametist mõõdukate vaadetega ministri”.

Reuters, 07.10.2014, „Rouhani urges Iran universities to open up, dismisses spy fears”. – <http://goo.gl/T8j3EE>

Island

Islandi parlament Alþingi võttis pärast elavat arutelu vastu Icelandairi lendurite streiki takistava seaduse. Seaduse poolt hääletas 32 ja vastu 14 parlamendiliiget. Valitsus algatas eelnõu viimase abinõuna, et riigile kulukat streiki ära hoida. Enne asja töökohtusse minekut anti ametiühingule ja ettevõttele kokkuleppele jõudmiseks kaks nädalat aega. Osapooled allkirjastasid esialgse kokkuleppe enne tähtaja möödumist. Juunis pidi parlament uuesti kogunema Icelandairi mehaanikute streigi ärahoidmiseks. Kuna puhkuse ajal oli kavas spiikri poodium asendada sh ratastoolis liikujaile sobivaga, uut veel polnud ja vana oli minema viidud, tuli see kiirkorras tagasi tuua. Probleem seisnes selles, et Alþingi sõnavõtja ei esine oma kohalt, vaid poodiumilt. Surve alla sattunud mehaanikud otsustasid siiski ise tagasi läbirääkimistelaual taha istuda.

Iceland Review Online, 15.05.2014, „Icelandic Parliament passes bill banning pilots strike”. – <http://goo.gl/BqUxoZ>

Iceland Review Online, 22.05.2014, „Icelandair pilots sign new wage agreement”. – <http://goo.gl/0HDzwi>

Iceland Review Online, 20.06.2014, „Icelandic Parliament awaits wheelchair-friendly podium”. – <http://goo.gl/M3KnyZ>

Itaalia

Itaalia senaatorid andsid esialgse toetuse ulatuslikule reformieelnõule, mis vähendab ülemkoja liikmete arvu ning senaatorite volitusi. Reformi toetas 183 senaatorit, mitme opositsioonipartei esindajad lahkusid aga protestiks saalist. Peaminister Matteo Renzi algatatud reformi eesmärgiks on muuta Senat mittevalitavaks institutsiooniks, millel on seaduste vastuvõtmises vähem kaasaráärmise võimalusi kui alamkojal. Senati volituste vähendamine vajab ka alamkoja heakskiitu ning seejärel peab eelnõu läbima veel kord parlamendi mõlemad koad ning põhiseaduse muudatuse kinnitama ka rahvahääletus.

Peaministri algatatud reformidel on vastaseid ka tema enda Demokraatliku Partei liikmete hulgas. Parlamendi menetluses on valimisreform ja tööseaduse muudatused, mis muu hulgas lihtsustaks töötajate vallandamist.

ERR Uudised, 08.08.2014, „Itaalia Senat toetas senaatorite volitusi kärpivat reformi”. – <http://goo.gl/SbKL5v>

Reuters, 07.10.2014, „Italy's Renzi tells party rebels to back him in key jobs vote”. – <http://goo.gl/oHaogZ>

Jaapan

Jaapanis keelustati teiste arenenud riikide eeskujul lapsporno omamine. Parlamendi ülemkoda muutis seadust, mis siiani keelas üksnes lapsporno tootmise ja levitamise. Varem oli eelnõu heaks kiitnud ka parlamendi alamkoda. Seadusemuudatused hõlmavad pornograafilisi fotosid ja videoid, mis kujutavad reaalseid alla 18 aasta vanuseid lapsi, ent ei puuduta joonistusi. Seaduserikkujat karistatakse kuni üheaastase vanglakaristuse või trahviga kuni miljon jeeni (ligi 7000 eurot).

AFP-BNS, 18.06.2014, „Jaapanis keelati lapsporno omamine”.

Kanada

Oktoobris kiitsid seadusandjad heaks valitsuse plaani saata Iraaki Islamiriigi vastu Kanada hävituslennukid. Poolt oli 157 alamkoja liiget, vastu 134. Kahe opositsioonipartei liikmed ei toetanud valitsuse algatust, sest leidsid, et peaminister ei olnud selgitustes põhjalik ning riik võib osutada osaliseks pikaleveninud sõjas. Peaminister Stephen Harperi sõnul tuleb Islamiriik peatada, vastasel korral võib liikumine korraldada rünnakuid kõikjal maailmas, kaasa arvatud Kanadas.

Reuters, 08.10.2014, „Canada lawmakers approve air strikes against Islamic State”. – <http://goo.gl/u37yS4>

Paar nädalat hiljem tungis parlamendi alamkotta mees, kes oli enne maha lasknud läheduses asuva sõjamemoriaali juures auvalves seisnud sõduri.

Parlamendihoonesse sisenemisel haavas ta relvastamata valvurit, kes teda takistada püüdis. Parlamendi turvaametnikul Kevin Vickersil õnnestus terrorist maha lasta. Enamik parlamendiliikmeid viibis sel ajal hoones. Rünnaku alguses viibis hoones ka peaminister, kes aga kohe evakueeriti. Ründaja motiivid olid poliitilised, ta oleks soovinud reisida Lähis-Itta, kuid kuna kahtlustati tema seoseid islamistidega, ei lubatud tal riigist lahkuda.

ERR Uudised, 23.10.2014, „Terroristi tapnud Kanada parlamendi korrapidajat peetakse kangelaseks”. – <http://goo.gl/C6p14M>

PanARMENIAN.Net, 23.10.2014, „Canadian PM says his country will not be intimidated”. – <http://goo.gl/xDXM2s>

CBC News, 02.11.2014, „Shooting on Parliament Hill: what CBC's raw camera footage shows”. – <http://goo.gl/F6dWrL>

Kasahstan

Senat kiitis heaks Euraasia Majandusliidu loomise leppe, mille allkirjastasid 29. mail Astanas Vene, Valgevene ja Kasahstani president. Euraasia Majandusliit on rahvusvaheline organisatsioon piirkondliku majanduskoostöö edendamiseks, mis näeb ette kaupade, teenuste, kapitali ja tööjõu vaba liikumise ning hakkab koordineerima poliitikat tähtsamates majandussektorites. Leping peaks hakkama osaliselt kehtima järgmise aasta alguses. Lepe ei näe ette ühisvaluutat. Lepe ratifitseerisid ka Valgevene ja Venemaa parlament.

Interfax-BNS, 09.10.2014, „Kasahstani parlament ratifitseeris Euraasia Majandusliidu leppe”.

PanARMENIAN.Net, 09.10.2014, „Kazakhstan Senate ratifies Eurasian Economic Union treaty”. – <http://goo.gl/9orh0u>

Interfax-BNS, 03.10.2014, „Putin allkirjastas Euraasia Majandusliidu leppe ratifitseerimise”.

Kosovo

Aprillis nõustus Kosovo parlament Euroopa Liidu surveel sõjakuritegude tribunali loomisega. Selle poolt oli 89 ja vastu 22 parlamendiliiget. Hollandis tegutsev kohus hakkab uurima aastail 1998–1999 iseseisvusvõitlejate korda saadetud kuritegusid. Kohtunikud on rahvusvahelised, kuid õigust hakatakse mõistma Kosovo seaduste alusel.

Jurist, 24.04.2014, „Kosovo lawmakers vote to create war crimes court”. – <http://goo.gl/mNBrrR>

BalkanInsight, 23.07.2014, „New tribunal to prosecute Kosovo guerrillas in 2015”. – <http://goo.gl/TO5wwv>

Kreeka

Oktoobris võitis peaminister Antonis Samaras parlamendi usaldushääletuse. Samarast toetas 155 seadusandjat 300-st, vastu oli 131. Ükski sõltumatu ja opositsiooni kuuluv parlamendiliige valitsusjuhti ei toetanud. Tulemus seab kahtluse alla, kas valitsus saab järgmise aasta presidendivalimistel oma kandidaadi toetuseks 180 parlamendiliikme hääled. Kui parlamendil presidenti valida ei õnnestu, korraldatakse ennetähtaegsed parlamendivalimised. Peaminister taotles usaldushääletusega parlamendi avalikku tuge, mis tagaks talle kindlama positsiooni läbirääkimistel Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF). Peaminister sooviks loobuda 240 miljardi euro suurusest abipaketist planeeritust varem, põhjendades seda riigi majandusolukorra paranemisega. Samas tahab ta ära hoida ennetähtaegseid valimisi, kus opositsiooni positsioon on tugev.

Reuters, 10.10.2014, „Greek PM wins confidence vote, snap election fears remain”. – <http://goo.gl/7B4iEE>

AFP-BNS, 11.10.2014, „Kreeka peaminister võitis usaldushääletuse”.

Kreeka võttis vastu holokausti, rahvusvaheliste kohtute ja Kreeka parlamendi poolt tunnustatud genotsiidide eitamist kriminaliseeriva seaduse. Diskrimineerimis-, ksenofoobia- ja rassismivastane seadus sai 54 poolt- ja 42 vastuhäält. Seaduses kehtestati füüsilistele isikutele rassismi toetamise eest kuni 30 000 euro suurune trahv ja vihakuritegude eest kuni kolme aasta pikkune vanglakaristus. Sellise seaduse on vastu võtnud ka Slovakkia ja Šveits. Šveitsi seadust analüüsib Euroopa Inimõiguste Kohus sõnavabaduse rikkumise aspektist. Prantsusmaal vastu võetud sarnase seaduse tühistas Prantsusmaa Konstitutsiooni-nõukogu. Euroopa Liit on nõudnud ksenofoobia ja genotsiidi eitamist karistavaid seadusi.

RIA Novosti, 10.09.2014, „Greek parliament adopts bill criminalizing genocide denial”. – <http://goo.gl/jvud2A>

Armenpress, 18.09.2014, „Greece: third country to criminalize denial of the Armenian Genocide”. – <http://goo.gl/OZhZHF>

Kõrgõzstan

Parlament võttis vastu kriminaalseadustiku muudatused, mis kriminaliseerivad valeinfo levitamise meedias. Valeinfo teadliku levitamise eest võib edaspidi määrata kuni 3200 euro suuruse trahvi või kuni viie aasta pikkuse vangistuse. Seaduseelnõu pooldajad leidsid, et see pole suunatud ajakirjanike vastu, vastased aga kartsid pressivabaduse pärast.

Jurist, 17.04.2014, „Kyrgyzstan parliament approves amendments on spreading false information”. – <http://goo.gl/UjWX9Z>

Leedu

Seim jättis mandaadist ilma partei Vapruse Tee fraktsiooni juhi Neringa Venckienė, kes pole Seimi ilmunud juba üle aasta. Otsust toetas salajasel hääletusel 95, selle vastu oli üheksa seadusandjat. Oma vennatütre hooldusõiguse kuritarvitamises süüdistatud Venckienė on kadunud ajast, mil parlament ta puutumatuselt ilma jättis.

BNS, 19.06.2014, „Leedu parlament jättis seadusandja mandaadist ilma”.

Pärast ligi kümme aastat kestnud diskussioone seadustas Seim lõpuks linnapeade otsevalimised. Omavalitsuste valimiseaduse muudatuste järgi hakatakse volikogude liikmeid valida mitmemandaadilistes ringkondades ning linnapäid ühemandaadilistes ringkondades. Seni valisid linnapäid volikogude liikmed.

BNS, 26.06.2014, „Leedu parlament seadustas linnapeade otsevalimised”.

The Lithuania Tribune, 26.06.2014, „Lithuanian parliament approves direct mayoral elections”. – <http://goo.gl/1MyVN7>

Juulis võttis Seim 100 poolthäälega vastu 2014. aasta riigieelarve parandused, millega selle aasta kaitsekulusid suurendati 130 miljoni liti (u 37,7 miljoni euro) võrra. Selle tagajärjel suureneb eelarve puudujääk 20 miljoni liti võrra. Lisarahaga suurendatakse riigi kaitsevõimet ja täidetakse kohustusi NATO liitlaste ees. Leedul on kavas osta kantavaid õhu- ja tankitõrjesüsteeme. Kaitsekulusid soovisid suurendada kaitseministeerium ja president Venemaa Ukraina-agressiooni tõttu. Seimi spiiker Loreta Graušinienė leidis, et ohtu riigile pole.

BNS, 28.05.2014, „Leedu Seimi spiiker ei pea kaitsekulude suurendamist vajalikuks”.

BNS, 10.07.2014, „Leedu parlament kiitis heaks kaitsekulude suurendamise”.

Seim võttis 69 poolthäälega vastu seadusemuudatused allikakaitse tugevdamiseks. Presidendi Dalia Grybauskaitė väljapakutud muudatused näevad ette, et kohtul on õigus nõuda ajakirjanikult oma allikate avaldamist ainult juhul, kui see on pidanud istungi ajakirjaniku vastuargumentide ärakuulamiseks ning kui allika tuvastamiseks on kõik muud vahendid ammendatud. President pakkus muudatused välja seoses uudisteagentuuri BNS tegevuse uurimisega, mille käigus taheti tuvastada väidetavat riigisaladuse lekitajat.

BNS, 10.07.2014, „Leedu Seim võttis vastu allikakaitset tugevdavad seadusmuudatused”.

Seimas of the Republic of Lithuania, 10.07.2014, „The Seimas revised the provisions on confidentiality of the source of information”. – <http://goo.gl/FbF5tM>

Seim seadustas rituaalse loomatapu, et aidata Venemaa impordikeelu tõttu kannatavatel loomakasvatajatel liha araabia riikide ja Iisraeli turgudele müüa.

Valitsuse algatatud eelnõu toetas pärast elavat vaidlust 57, selle vastu oli neli seimiliiget, 11 jäi erapooletuks. Venemaa kehtestas Euroopa Liidu põllumajandustoodetele embargo vastuseks talle Ukraina kriisi tõttu rakendatud karistusmeetmetele.

AFP-BNS, 23.09.2014, „Leedu Seim seadustas rituaalse loomatapu”.

Liibanon

Aprilli alguses võttis parlament vastu koduvägivalda kriminaliseeriva seaduse. Seaduse vastuvõtmisele eelnes naisõiguslaste pikaaegne selgitustöö. Naisõiguslased kritiseerisid seadust, mille valmimist mõjutasid usuorganisatsioonid. Näiteks pole seaduses mainitud abielusisest vägistamist.

Jurist, 02.04.2014, „Lebanon parliament passes domestic violence law”. – <http://goo.gl/PB5p1A>

Liibüa

Juunis toimusid Esindajatekoja valimised, kus ei osalenud parteid, vaid ainult sõltumatud kandidaadid. Ajutine Esindajatekoda asendab varasemat, samuti ajutist islamistide enamusega Rahvuskongressi. 200-liikmelise seadusandliku kogu 12 kohta jäid täitmata ning valimiskomisjon otsustas, et järelvalimisi ei korraldata. Valimisaktiivsus oli 42 protsenti. Kuna nii Benghazi kui ka pealinnas Tripolis jätkusid relvakokkupõrked, kogunes Esindajatekoda Tobrukis. Islamistidest saadikud ja nende liitlased Lääne-Liibüast Misrata linnast boikoteerisid Tobruki tseremoniaat, nimetades seda põhiseadusevastaseks. Tobruki linna kogunes väidetavalt umbes 160 rahvaesindajat 188 valitust, kuid osa lahkus hiljem. Septembris kinnitati ametisse uus valitsus, kuid pealinnas Tripolis tegutsevad konkureerivad parlament ja valitsus.

AFP-BNS, 04.08.2014, „Liibüa uus parlament pidas Tobrukis avaistungi”.

Inter-Parliamentary Union, „Libya”. – <http://goo.gl/bKBFcM>

Reuters, 02.10.2014, „Libya's runaway parliament seeks refuge in Tobruk bubble”. – <http://goo.gl/TYayOQ>

Läti

Juunis lisas Seim põhiseadusele preambuli. Seda toetas 69 ja vastu oli 28 seimisaadikut. Vastu hääletasid opositsioonilise vasakpoolse Üksmeele Keskuse liikmed. Preambul piiritleb Läti põhiseaduse olemust ning riigi eksistentsi ja tulevase arengu eesmäärke. Mainitakse lätlaste kindlat soovi säilitada oma riiki, keelt ja kultuuri läti rahvuse säilimiseks ja kõigi elanike heaolu tagamiseks; vastupanu okupatsioonile ning totalitaarsete kommunistlike ja natsistlike režiimide kuritegude hukkamõistu.

BNS, 19.06.2014, „Läti parlament kiitis heaks põhiseaduse preambuli”.

Latvijas Republikas Saeima, 20.06.2014, „Saeima expands the Constitution with a preamble”. – <http://goo.gl/dk4npZ>

Juulis otsustas Seim suurendada riigi kaitsekulutusi 2020. aastaks kahe protsendini sisemajanduse kogutoodangust. Kaitsekulutusi on kavas tõsta järk-järgult, 2015. aastal eraldatakse riigikaitsele vähemalt üks protsent, praegu on see umbes 0,91 protsenti SKT-st. Läti kaitsekulutused on NATO riikide madalamaid.

BNS, 03.07.2014, „Läti kaitsekulud kasvavad 2020. aastaks 2 protsendini SKT-st”.

Seimivalimistel sai parteidest suurima toetuse venekeelse elanikkonna seas populaarne sotsiaaldemokraatlik partei Koosmeel (24 kohta), Ühtsus sai 23, Roheliste ja Talurahva Liit 21, konservatiivne Rahvuslaste Ühendus/Isamaale ja Vabadusele/LNNK 17, Läti Regioonide Liit 8 ja Südamest Lätile 7 kohta. Võimu koalitsioon eesotsas peaministri Laimdota Straujuma Ühtsusega säilitas oma positsiooni. Sajakohalisse Seimi pürgis sel korral 1156 kandidaati 13 nimekirjas. Turvalisusriskidele viidates ei korraldatud e-hääletust. Valimisaktiivsus oli 58,9 protsenti.

BNS, 01.10.2014, „Läti parlamendikomisjon lükkas e-hääletuse tagasi”.

ERR Uudised, 05.10.2014, „Lätis kogus enim hääli Koosmeele erakond, kuid ilmselt jätkab koalitsioonis praeguse peaministri partei Ühtsus”. – <http://goo.gl/bDlIfCo>

Latvijas Republikas Saeima, 04.11.2014, „Mandates of MPs of the 12th Saeima approved”. – <http://goo.gl/vBspvI>

Inter-Parliamentary Union, „Latvia”. – <http://goo.gl/D36o0B>

Makedoonia

Aprillis toimunud ennetähtaegsed valimised tingis koalitsioonipartnerite suutmatuse ühise presidendikandidaadi osas kokkuleppele jõuda. Valimised kinnitasid jätkuvat toetust valitsevatele konservatiividele. Partei VMRO-DPMNE juhitud valimisliit sai 123-kohalises parlamendis 61 kohta. Valida oli 14 partei ja valimisliidu vahel, neist 6 said esindatuse parlamendis. Valimisaktiivsus oli 63 protsenti. Samal ajal toimunud presidendivalimistel valiti tagasi ametisolev riigipea, konservatiiv Gjorge Ivanov. Juunis toetas parlament 77 poolthäälega senise peaministri Nikola Gruevski jätkamist.

AFP-BNS, 28.04.2014, „Makedoonia konservatiivid kuulutasid võitu üldvalimistel”.

AP-BNS, 19.06.2014, „Makedoonia parlament kinnitas ametisse konservatiivse valitsuse”.

Inter-Parliamentary Union, „The Former Yugoslav Republic of Macedonia”. – <http://goo.gl/mCJbw0>

Mehhiko

Nii Esindajatekoda kui ka Senat kiitsid pärast mitu kuud kestnud debatte heaks energiareformi, mis avab riigi nafta- ja gaasitööstuse era- ja välisinvesteeringutele. Mehhiko riigiettevõtte Pemex on olnud energiaressursside uurimiseks ja kasutamiseks 75 aastat monopol. Reformi võimaldamiseks muudeti eelmisel aastal põhiseadust. Eelnõu vastu on vasakpoolsed Demokraatlik Revolutsioonipartei ja Tööpartei, kelle väitel röövitakse riik monopoli kadumisel loodusvaradest, eriti naftast paljaks.

AFP-BNS, 22.07.2014, „Mehhiko Senat kiitis heaks nafta- ja gaasireformi seaduse”.

RT, 12.08.2014, „Mexico signs energy reform into law ending 76yr monopoly”. – <http://goo.gl/laJwR8>

Investing.com, 06.08.2014, „Mexico passes oil and gas reform laws”. – <http://goo.gl/yI07BP>

Moldova

Juulis ratifitseeris parlament assotsiatsioonileppe Euroopa Liiduga. Moldova parlamendis toetas assotsiatsioonileppe kinnitamist 59 liiget, neli hääletas vastu. Kommunistid, kellel on 38 kohta, lahkusid protesti märgiks saalist.

AP-BNS, 02.07.2014, „Moldova parlament ratifitseeris EL-iga sõlmitud assotsiatsioonileppe”.

Norra

Norrast sai esimene nüüdisaegne Euroopa või NATO riik, kus sõjaväekohustus on sooneutraalne. Storting muutis ajateenistuse kohustuslikuks ka naistele, esimesed uue seaduse alusel sõjaväkke kutsutud naised asuvad ajateenistusse 2016. aastal, eeldatavalt aastaseks perioodiks. Vabatahtlikult on Norra naised ajateenistuses osalenud 1976. aastast. Praegu läbib ajateenistuse umbes iga kuues norralane. Naiste osakaal on olnud ligikaudu 10 protsenti kõigist ajateenistuse läbinutest.

Deutsche Welle, 14.10.2014, „Norway's military conscription becomes gender neutral”. – <http://goo.gl/Fy7vd9>

Prantsusmaa

Parlamendi mõlemad koad kiitsid heaks kriminaalseadustiku muudatused, mida Rahvaliidumise Liit pidas kohtunikele liiga suurte õiguste andmise tõttu põhiseadusevastaseks ning esitas Konstitutsiooninõukogule taotluse seadust analüüsida. Konstitutsiooninõukogu tunnistas seaduse põhiseadusele vastavaks. Näiteks kaotatakse muudatustega miinimumkaristus, selle asemel kasutatakse edaspidi individuaalset lähenemist. Seaduses pööratakse rõhku ka vabanenud vangide sotsialiseerimise tagamise meetmetele, kohtunik võib karistuse kandnud isikule esitada täiendavaid järelevalvelisi piiranguid. Vanglakaristuse võib teatud juhtudel asendada kriminaalhooldusega. Lisati ka kuriteoohvrite õigusi parandavad sätted.

Legifrance, 17.08.2014, „LOI n° 2014-896 du 15 août 2014 relative à l'individualisation des peines et renforçant l'efficacité des sanctions pénales”. – <http://goo.gl/8fV0zc>

The Library of Congress, 02.09.2014, „France: major reform of penal code”. – <http://goo.gl/lKkwxA>

Septembris valiti kaudsetel valimistel pooled Senati liikmetest (178 senaatorit). Kui kolm aastat tagasi said Senatis esmakordselt ülekaalu vasakpoolsed, siis nüüd võitsid paremjõud taas enamuse. Esimest korda jõudis Senatisse ka parempopulistlik Rahvusrinne.

AFP-BNS, 29.09.2014, „Prantsuse Senatis said enamuse taas konservatiivid”.

Rootsi

Septembris toimunud Riksdagi valimistel võitis opositsioon, mis sai parlamendis 159 kohta 349-st. Viimased kaheksa aastat Rootsit valitsenud paremtsentristlik koalitsioon kogus 141 kohta. Valimistel olid vastamisi paremtsentristlik võimuliit, kuhu kuulusid peaministripartei moderaadid (84 kohta), liberaalid (19 kohta), Keskpartei (22 kohta) ja kristlikud demokraadid (16 kohta) ning opositsioon, mille moodustasid sotsiaaldemokraadid (113 kohta), rohelised (25 kohta) ja Vasakpartei (21 kohta). Immigratsioonivastane partei Rootsi Demokraadid kahekordistas oma senise toetuse ja sai 49 kohta. Valimisaktiivsus oli 85,8 protsenti. Oktoobris toetas peaministriks kandideerivat sotsiaaldemokraati Stefan Löfvenit 132 Riksdagi liiget (vastu oli 49). Poolt hääletasid sotsiaaldemokraadid ja nende koalitsioonipartner rohelised. Vähemusvalitsusel on parlamendis 137 kohta.

AFP-STT-BNS, 15.09.2014, „Rootsi parlamendivalimised võitis opositsioon”.

Inter-Parliamentary Union, „Sweden”. – <http://goo.gl/P8P2Z1>

STT-BNS, 02.10.2014, „Rootsi parlament kinnitas Stefan Löfveni peaministriks”.

Sweriges Riksdag, „The 2014 election”. – <http://goo.gl/fikSQd>

Saksamaa

Nii Bundestag kui ka Bundesrat nõustusid miinimumpalga kehtestamisega. Bundestagis hääletas 8,5 euro suuruse tunnipalga miinimumi kehtestamise poolt 535 ning vastu oli viis liiget. Erapooletuid oli 61. Aastast 2015 kehtima hakkavat määra hakatakse iga kahe aasta tagant korrigeerima. Miinimumpalga esmakordne kehtestamine oli üks kantsler Angela Merkeli kolmanda ametiaja olulisemaid eesmärke.

AFP-BNS, 03.07.2014, „Saksa Bundestag kiitis heaks miinimumpalga kehtestamise”.

Die Bundesregierung, 11.07.2014, „Gesetzlicher Mindestlohn beschlossen”. – <http://goo.gl/ZsN3TM>

Sierra Leone

Parlament muutis ebolahaigete varjamise kuriteoks, mille eest võib mõista kuni kaheaastase vangistuse. Justiitsministeeriumi kinnitusel on range seaduse eesmärgiks surmava epideemia peatamine. Teatud osa elanikkonnast ei usalda tervishoiusüsteemi ja võimuesindajaid ning on haigete ravile toimetamise vastu.

AFP-AP-BNS, 24.08.2014, „Sierra Leone parlament muutis ebolahaigete varjamise kuriteoks”.

Slovakkia

Slovakkia parlament sätestas põhiseaduses abielu mehe ja naise vahelise liiduna. Seadusemuudatuse poolt hääletas 123 ja vastu 18 parlamendiliiget. Eelnõu algatasid peaminister Robert Fico vasakpoolsed ja opositsioonilised kristlikud demokraadid.

AFP-BNS, 04.06.2014, „Slovakkia keelustas homoabielud”.

Jurist, 05.06.2014, „Slovakia amends constitution to define marriage as between one man and one woman”. – <http://goo.gl/eXS51v>

Sloveenia

Mais astus parteijuhi positsiooni kaotamise tõttu tagasi peaminister Alenka Bratušek. Poliitilise kriisi tõttu korraldatud parlamendi alamkoja Rahvussamalee ennetähtaegsetel valimistel sai enim kohti vastloodud Miro Cerari Partei (36 kohta 88-st valitavast kohast). Korruptsiooni eest vangi mõistetud endise peaministri Janez Janša Sloveenia Demokraatlik Partei sai 21 kohta. Parlamenti pääses seitse parteid. Uueks peaministriks kinnitatud Miro Cerar pani kokku uue, kolmest parteist koosneva valitsuse. Cerar lubas ületada poliitilise ummikseisu parem- ja vasakjõudude vahel ning lõpetada poliitilise kriisi. Vanglakaristust kandval Janez Janšal lubati parlamendi avaistungil osaleda, kuid oktoobris hääletasid parlamendiliikmed tema mandaadist ilmajätmise poolt.

AFP-BNS, 31.07.2014, „Karistust kandval Janšal lubati parlamendi avaistungit külastada”.

AFP-BNS, 19.08.2014, „Sloveenia president nimetas Cerari peaministriks”.

AFP-BNS, 16.10.2014, „Sloveenia parlament peatas vangistatud ekspeaministri saadikumandaadi”.

Inter-Parliamentary Union, „Slovenia”. – <http://goo.gl/XH8ax8>

Suurbritannia

Suurbritannia parlamendi alamkoja riigikaitsekomisjoni hinnangul ei ole NATO valmis Venemaa sõjaohuga toime tulema ja peab kohanema, et olla valmis vastama ka „ebakonventsionaalsetele rünnakutele” liikmesriikide vastu. Komisjoni liikmed nõudsid suuremat panustamist eriti haavataval positsioonil olevate Balti riikide kaitseks. Riigikaitsekomisjoni raport kutsus allianssi üles viima Balti liikmesriikidesse alalised väed ja sõjatehnika ning seadma regioonis sisse staabi.

AFP-STT-BNS, 31.07.2014, „Britid nõudsid suuremat panustamist Balti riikide kaitseks”.

Oktoobris toetas alamkoda mittesiduval hääletusel Palestiina riigi tunnustamist. Palestiina tunnustamist toetas 274 ja selle vastu oli 12 parlamendiliiget. Debatt pälvis elava rahvusvahelise huvi, eriti kuna ka Rootsi valitsus teatas soovist tunnustada Palestiina riiki. Suurbritannia ei tunnista Palestiinat kui riiki, kuid on teatanud, et võib seda teha, kui see aitab kaasa rahu saavutamisele.

ERR Uudised, 14.10.2014, „Briti parlamendi alamkoda avaldas toetust Palestiina riigile”. – <http://goo.gl/Lsda4>

Tai

Mais saatis Tai sõjaväehunta laiali valitsuse ja Senati ning võttis endale seadusandliku võimu. Tai relvajõudude ülem Prayut Chan-o-cha peatas 2007. aasta põhiseaduse kehtivuse (v.a monarhiat käsitleva peatüki osas) ning haaras pärast kuid kestnud poliitilist kaost riigis võimu enda kätte. Suvel anti välja ajutine põhiseadus ja sõjavägi määras 200-kohalise üleminekuparlamenti liikmed. Seadusandlik kogu peaks tegutsema ühe aasta. Üleminekuparlament valis peaministriks kindral Prayut Chan-o-cha.

AFP-BNS, 24.05.2014, „Tai hunta võttis endale seadusandliku võimu”.

ERR Uudised, 21.08.2014, „Tai peaministriks nimetati riigipöörde läbi viinud kindral”. – <http://goo.gl/oKo40s>

Tuneesia

Oktoobri lõpus toimunud parlamendivalimised võitis ilmalik partei Nidaa Tounes ehk Tuneesia Kutse. Esialgsetel andmetel võitis partei 217 parlamendikohast 85. Islamistlik võimupartei Ennahda sai 69 kohta. Tuneesia üleminekut demokraatialle pärast 2011. aasta rahunutusi on peetud edulooks regioonis.

ERR Uudised, 30.10.2014, „Tuneesia parlamendivalimised võitis ilmalik partei”. – <http://goo.gl/uWKN0C>

Türgi

Parlament andis valitsusele loa viia relvajõud Süüriasse ja Iraaki võitlema äärmusrühmitusega Islamiriik. Selle poolt oli 298 seadusandjat. Ühtlasi lubati

samaks otstarbeks võõrvägede liikumist läbi Türgi. Aasta aega kehtiv mandaat on väga ulatuslik, kuid ei kohusta Türgit relvajõude Süüriasse ja Iraaki saatma.

AFP-BNS, 02.10.2014, „Türgi parlament näitas rohelist tuld sõjategevuseks Iraagis ja Süürias”.

Ukraina

Septembris ratifitseeris Ülemraada Euroopa Liiduga sõlmitud assotsiatsioonileppe. Leppe poolt hääletas 355 saadikut. Samaaegselt ratifitseeris leppe ka Euroopa Parlament. Vabakaubanduslepingu jõustamine otsustati poolte kokkuleppel lükata edasi 2016. aastani. Leppe peavad ratifitseerima ka EL-i liikmesriigid.

AFP-BNS, 16.09.2014, „Ukraina parlament ratifitseeris assotsiatsioonileppe EL-iga”.

Ülemraada võttis vastu seaduse, mis annab riigi separatistlikule idaosale kolmeks aastaks piiratud autonoomia, näiteks õiguse kasutada riiklikes institutsioonides vene keelt ja korraldada kohalikud valimised. Presidendi esitatud eelnõu oli osa 5. septembril separatistidega sõlmitud rahuleppest viis kuud kestnud verise konflikti lõpetamiseks. Ettepanekud peaks soodustama detsentraliseerimist, tagades samal ajal riigi suveräänsuse, territoriaalse terviklikkuse ja iseseisvuse.

AFP-BNS, 16.09.2014, „Ukraina parlament kiitis heaks idaosa omavalitsuse seaduse”.

Oktoobri lõpus toimunud Ülemraada ennetähtaegsetel valimistel said suure toetuse Euroopa-meelsed parteid. President kuulutas valimised välja pärast valitsuskoalitsiooni lagunemist. Üllatuslikult sai presidendi Petro Porošenko Blokk oodatust vähem hääli, kuid seda kompenseeris peaminister Arseni Jatsenjuki uue partei Rahvarinde toetus. Valimistel tugevat opositsiooni ei olnud. Valimised andsid riigile parempoolse parlamendi, mis võimaldab presidendil oma lubadusi ellu viia.

AFP-Interfax-BNS, 14.09.2014, „Ukraina läänemeelsed juhid koonduvad uutesse poliitjõududesse”.

Jurist, 26.10.2014, „Ukraine election results in large support for pro-European party”. – <http://goo.gl/VufQBf>

ERR Uudised, 27.10.2014, „ERR Ukrainas: üllatav oli Porošenko Bloki oodatust palju väiksem häälte arv”. – <http://goo.gl/CwWJ6R>

Ungari

Aprillis toimunud parlamendivalimised võitis taas peaminister Viktor Orbáni Fidesz-KDNP partei, mis sai 199-kohalises parlamendis 133 kohta. Ungari Sotsialistliku Partei juhitud valimisliit sai 38, opositsiooniline parempoolne partei Jobbik 23 kohta. Partei Poliitika Võib Olla Teistsugune sai 5 kohta. Esimest korda

rakendati 2012. aastal vastu võetud valimisseadust. Ühemandaadilistest enamusvalimise põhimõtet järgivatest ringkondadest valiti 199-st saadikust 106, ülejäänud 93 mandaati jaotati parteinimekirjadele antud häälte alusel. Valimisaktiivsus oli 61,7 protsenti.

ERR Uudised, 07.04.2014, „Ungari valimised võitis etteaimatavalt valitsev partei”. – <http://goo.gl/RDorci>

Inter-Parliamentary Union, „Hungary”. – <http://goo.gl/NWierJ>

Juunis võttis parlament vastu seadusemuudatused, mis kehtestasid meediale 40 protsendini ulatuva reklaamimaksu. Maks kehtestati väidetavalt koolide arengu rahastamiseks. Reklaamimaksuseadus võeti vastu 144 poolthäälega, vastuhääli anti 30.

AFP-BNS, 11.06.2014, „Ungari parlament kiitis heaks reklaamimaksu”.

Venemaa

Aprillis kiitis Föderatsiooninõukogu heaks seaduse, mis võrdsustab blogijad sisuliselt ajakirjanikega. Blogijad, kelle veebilehte vaadatakse päevas üle 3000 korra, peavad oma isiku avalikustama. Sotsiaalmeedia väljaanded peavad kasutajate andmeid pool aastat säilitama. Tegemist oli osaga massimeediat ja internetti puudutavatest seadusemuudatustest, mis on põhjustanud demokraatiameelsete aktivistide ja tehnoloogiaspetsialistide meelepaha. Pärast eelnõu vastuvõtmist Riigiduumas lõpetas otsingumootor Yandex blogide kasutatavuse statistika näitamise.

RT, 29.04.2014, „Upper House passes new ‘blogger bill’ despite protests from industry, rights officials”. – <http://goo.gl/keH9Sn>

Juunis tühistas Föderatsiooninõukogu president Vladimir Putini soovil volitused relvajõudude kasutamiseks Ukraina pinnal. Ettepaneku poolt hääletas 153 ülemkoja liiget, vastuhääli anti üks. Presidendi sõnul on ta huvitatud tingimuste loomisest Ukraina rahuprotsessiks.

Interfax-AFP-BNS, 25.06.2014, „Vene parlament tühistas armee Ukrainasse saatmise volitused”.

Septembris kiitis Riigiduumas ilma debatita heaks eelnõu välisosaluselise piiramisest meediaettevõtetele 20 protsendile. Lisaks ei tohi meediaettevõtteid asutada välismaalased, kodakondsuseta ja topeltkodakondsusega isikud. Eelnõu läbis Riigiduumas kiirelt kaks lugemist, selle vastu hääletas vaid kaks parlamendiliiget. Seaduse kiitis heaks ka Föderatsiooninõukogu ning allkirjastas president. Seadus jõustub 2016. aastast, ettevõtetele on aega ümberkorraldusteks 2017. aastani.

AFP-BNS, 26.09.2014, „Vene parlament kiitis heaks välisosaluselise piiramise meedias”.

RIA Novosti, 15.10.2014, „Putin limits foreign capital’s participation in Russian media: government”. – [http:// goo.gl/iLYs6P](http://goo.gl/iLYs6P)